

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 194/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených JUDr. Jánom Klimekom, advokátom, Sládkovičova 8, Prešov, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní sp. zn. 15C/16/2020 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Prešov v konaní sp. zn. 15C/16/2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Prešov **prikazuje** v konaní sp. zn. 15C/16/2020 konať bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľom **priznáva** finančné zadosťučinenie, a to každému po **500 eur**, ktoré **je** Okresný súd Prešov **povinný** zaplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Prešov **je povinný** nahradiť sťažovateľom trovy konania **771,68 eur** a tieto zaplatiť ich advokátovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 24. marca 2025 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote

podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v civilnom spore s tým, že im bude priznané finančné zadosťučinenie 2 000 eur.

2. Rozsudkom okresného súdu z februára 2022 bola právoplatne zamietnutá žaloba sťažovateľov z júna 2020 o zaplatenie 6 000 eur a bolo im uložené, aby žalovanej nahradili trovy konania. O výške náhrady trov konania okresný súd rozhodol uznesením vyššieho súdneho úradníka z januára 2023 tak, že sťažovatelia sú povinní žalovanej nahradiť trovy konania 3 166,12 eur. Proti tomu podali sťažovatelia vo februári 2023 sťažnosť, v ktorej spochybnili niektoré úkony právnej služby advokáta žalovanej s tým, že trovy sú len 2 114,20 eur. Okresný súd v apríli 2025 vyzval žalovanú na vyjadrenie k sťažnosti sťažovateľov.

3. Sťažovatelia namietajú, že o ich sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka nebolo rozhodnuté ani za dva roky od jej podania, hoci to nie je fakticky a právne zložité. Okresný súd k tomu uviedol, že z dôvodu vysokého zaťaženia bola sťažnosť na vyjadrenie žalovanej zaslaná až v apríli 2025.

II.

4. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02).

5. Rozhodovanie o náhrade trov konania tvorí bežnú agenda okresných súdov, ktorá nevykazuje osobitné prvky zložitosti. Sťažovatelia neprispeli k predĺženiu konania. Rozhodujúci bol postup okresného súdu, ktorý o sťažnosti sťažovateľov nerozhodol ani po dvoch rokoch od jej podania a nenastolil tak právnu istotu sťažovateľov v otázke, či na náhrade trov konania majú zaplatiť čiastku približne 1 000 eur. Takýto postup okresného súdu vykazuje prvky zbytočných prietáhov. Preto bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavnej sťažnosti vyhovené a okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázané, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov. K argumentu okresného súdu o jeho zaťažení je nutné uviesť, že tieto skutočnosti nemôžu byť dôvodom zmarenia ústavných práv sťažovateľov a nezbavujú štát zodpovednosti za prietahy.

6. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak to je aj v tomto prípade. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania, postup súdu a význam rozhodnutia pre sťažovateľov im bolo podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadosťučinenie 1 000 eur (každému po 500 eur) s tým, že vo zvyšku ich návrhu nebolo vyhovené.

7. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľov odôvodňuje, aby im okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úplne nahradil trovy konania, ktoré im vznikli zastúpením advokátom. Ich výška 771,68 eur bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov za dva úkony právnej služby:

prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti (2 x 371 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2025

Robert Šorl
predseda senátu